

VAATEKAAPPI KUNTOON JA TEKSTIILIT KIERTOON

Sisältö ja tavoitteet:

- Oletko koskaan pohtinut paljonko vaatteita omistat ja paljonko niistä oikeasti käytät?
- Montako kertaa käytät samaa vaatetta?
- Mitä vaatteelle tapahtuu, kun et käytä sitä enää? Heitätkö sen roskeen, jääkö se kaappiin pyörimään vai keksitkö sille uuden elämän?

Tämän opintokokonaisuuden kautta selvität oman vaatevarastosi ja millaisia vaatteita sieltä löytyy.

Kurssi jakautuu kolmeen eri osioon:

- Ensimmäisessä osiossa tarkastelet omia vaatevarastoja, ja tarkistat mitä kaapeista löytyy.
- Toisen osion aikana saat vinkkejä laadukkaisiin vaatevalintoihin, sekä siihen, mitä ei niin kivoille tai tarpeettomille tai rikkiäisille vaatteille voisi tehdä.
- Viimeisessä osiossa saat vinkkejä vaatehuoltoon ja tahranpoistoon.

MITÄ VAATEKAAPPI SISÄLTÄÄ?

Viime aikoina isona trendinä on ollut tavaran karsiminen, turhan omaisuuden kierrättäminen ja vähemmän ostaminen. Monella on kuitenkin varmasti edelleen tämän tilanteen: vaatekaappi pursuaa vaatteita, mutta sieltä ei joko tee mieli laittaa päälle yhtään mitään tai käsillä olevaan tilaisuuteen ei tunnu löytyvän ainuttakaan sopivaa vaatekappaletta. Kuulostaako tutulta?

Tutki oman vaatekaappisi sisältöä. Mitä sieltä löytyy? Mieti, onko siellä turhia vaatteita, joista voit luopua? Onko rikkiäisiä vaatteita, joita voit korjata? Miten voit kierrättää niitä vaatteita, joita et enää käytä?

Oheisella videolla Ylen ilmasto-Jenni tarkistaa oman vaatekaappinsa sisällön. Tutki omaa vaatevarastoasi ja jaa ajatuksiasi muiden opiskelijoiden kanssa.

[Ilmasto-Jenni | Yle Areena](#)

Paljonko omasta vaatekaapistasi löytyy vaatteita?

Minkälaisia ajatuksia oman vaatekaapin sisältö herättää?

TUUMASTA TOIMEEN

Nyt on vaatekaapin sisältö tiedossa. Seuraavaksi mietitään, onko kaapissa jotakin karsittavaa.

Tarkastele ensin kaapin sisältöä ja valitse sieltä erilaisia vaatteita.

Mieti mitkä ovat lempivaatteitasi/ mikä on oma tyläsi? Miksi joku vaate on mukava tai laadukas?

Löytyykö karsittavaa? liian pienet, liian suuret, ne mistä et tykkää

Monetko ”remppa” vaatteet tarvitset?

Löytyykö korjattavaa tai pois heitettävää?

Mitä poistettaville, hyvälle tai huonokuntoisille vaatteille voi tehdä?

Seuraavien tehtävien avulla saat näihin vastauksia

Kaapista löytyy varmasti lempivaatteita ja sitten niitä ei niin kivoja vaatteita. Siihen, miksi joku vaate muodostuu lempivaatteeksi, voi olla monia syitä; esim. malli, materiaali tai vaateen laatu. Seuraavien vinkkien avulla voit perehtyä siihen, millainen vaate on laadukas, ja mitkä asiat siihen vaikuttavat.

LAADUKAS KÄYTTÖVAATE

Uutta vaatetta hankkiessa kannatta kiinnittää huomiota vaatteen laatuun. Halpatuotanto vaate on harvoin laadukas, eikä kestä käytössä. Laadukkaan vaatteeseen etsimiseen kannatta varata aikaa, jotta ehtii tutustua vaatteeseen lähemmin. Netistä ostaessa kannattaa selata vaatteesta otettuja lähikuvia.

Pidemmän päälle halvat, huonolaatuiset vaatteet, jotka eivät kestä käyttöä nuhjaantumatta, voivat tulla jopa kalliimmaksi, kuin laadukkaan vaatekappaleen hankkiminen. Laadukas vaate kestävä käyttöä, sitä kannattaa korjata ja oman käytön jälkeen vaate voi vielä myydä tai lahjoittaa eteenpäin, toisin kuin huonolaatuisen vaateen.

Miten sitten voi tunnistaa laadukkaan vaateen?

Hinnasta laadukasta vaatetta ei suoraan voi tunnistaa, vaan kannatta katsella vaatetta lähempää.

Kangas

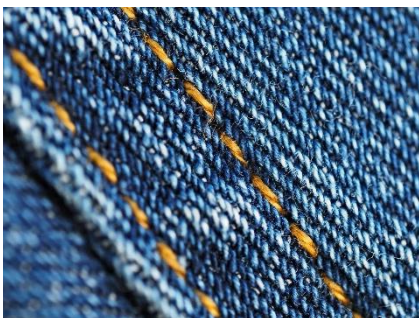

Kangas on tärkein asia vaateen laadun kannalta. Kankaan täytyisi kestää käyttöä ja pysyä siistin näköisenä ja tietenkin ehjänä.

Vaatteen kestävyttä edesauttaa käyttötarkoitukseen nähden riittävän tukeva kangas. Ihan ensimmäiseksi kannattaa tarkastaa vaatteesta materiaali ja pesumerkinnot.

Valitse vaatteeseen materiaali, joka sopii tarkoitukseensa ja jota jaksat huoltaa. Jos haluat pestä kaikki vaatteet samassa 60 asteen pesussa, valitse kankaat, jotka sen kestävä. Jos himoitset silkkiä ja kashmiria, totuttele ajatukseen käsinpesusta, tuulettamisesta ja nukkakammasta.

Ompelujälki

Ompelujälki on tärkeä tekijä vaateen laadun ja kestävyuden kannalta. Vaateen ompelujälkeä kannattaa tarkastella sekä vaateen ulko-, että sisäpuolelta. Vaateen saumojen tulisi näyttää siistiltä myös sisäpuolelta tarkasteltuna. Jos ommel on kovin pitkä, se voi altistaa sauman ratkeamiselle, lyhyt tikki on siis parempi vaihtoehto. Myös oikeanlaiset työtavat takaavat vaateen kestävyuden.

Saumuriommel sopii trikoovaatteeseen, mutta joustamattomassa kangasvaatteessa saumat tulisi aina ommella myös suoralla ompeleella, muuten sauma venähtää helposti käytössä.

Päällitikkauksia kannattaa myös tarkastella, suorat ja siistit tikkaukset kertovat laadukkaasta ompelutyöstä.

Lisätarvikkeet ja yksityiskohdat

yksityiskohtiin ja lisätarvikkeisiin kannattaa myös kiinnittää huomiota.

Nappilistan täytyy olla riittävän tukeva, sen takaa esimerkiksi tukikangas tai kolminkertainen kangas. Napinläven ompelujälki ja nappien kiinnitys kannattaa myös tarkistaa. Tiheällä tikillä ommeltu napinläpi kestää käytössä ja huolellisesti kiinnitetyt napit eivät irtoile.

Myös mahdollisten koristeiden kiinnitys kannatta kiinnittää huomiota.

Neuleissa kannattaa tarkistaa olkasauma, sieltä pitäisi löytyä tukinauha, joka estää olkasauman venähtämisen.

Vetoketjun ja neppareiden toimivuus kannatta tarkistaa jo kaupassa.

Vaateen istuvuus

Vaateen istuvuuteen kannatta kiinnittää huomiota jo kaupassa. Jos vaate on oikein kaavoitettu, siinä on riittävästi liikkumavaraa, esimerkiksi housujen haarasaumassa niin, että istuminen on mukavaa. Hihoissa täytyy olla liikkumaväljyyttä niin paljon, että käsiä voi nostaa riittävästi.

Valitse kaapistasi laadukas käyttövaate.

- Perustele, miksi se on laadukas.

LAHJOITETTAVA VAATE

Löytyykö kaapista vaatteita, jotka ovat ehjiä ja käyttökelpoisia, mutta joita et enää käytä ja jotka vievät vain tilaa? Mitä tällaisille vaatteille voisi tehdä

Etsi vaatekaapistasi vaate, jota et pidä, mutta se on ehjä ja puhdas. Vie se myyntiin kirpputorille, lahjoita kaverille tai hyväntekeväisyyteen.

Etsi lähialueesi kirpputorien ja hyväntekeväisyysjärjestöjen yhteystiedot. Miten alueesi hyväntekeväisyysjärjestöt toimivat, minkälaista materiaalia he ottavat vastaan ja mihin kohteeseen tuotot käytetään?

KORJATTAVA VAATE

Kaapista saattaa löytyä myös korjausta vaativaa vaate.

Etsi kaapistasi rikkiäinen korjattava tai tahrainen vaate. Mieti, miten voit sen korjata ja ottaa uudelleen käyttöön.

Korjaa vaatteesi joko itse tai vie ompelijalle korjattavaksi.

1. Tee suunnitelma vaateen korjauksesta
2. Etsi lähialueeltasi yhteystietoja korjausompelua tekevästä yrityksistä. Selvitä yhden yrityksen toimenkuvaa: minkälaisia korjausompelutöitä siellä tehdään ja minkähintainen palvelu on, jonka tuotteellesi tarvitset?

POISTOTEKSTIILI

Löytyykö varastoistasi vaatteita tai muita tekstiilejä, jotka on tulleet tiensä päähän ja käytetty loppuun?

Tiesitkö, että poistotekstiiliä kerätään erillisenä keräyksenä ja lajitellaan uudelleen käyttöä varten?

Poistotekstiilit voidaan nyt kierrättää tehokkaasti. Poistotekstiilit ovat pääosin rikkinäisiä ja käyttökelvottomia vaatteita ja muita kodin tekstiilejä. Nämä voidaan puhtaina kierrättää ja hyödyntää kierrätysmateriaalina.

Poistotekstiilien keräykseen kelpaa vain **puhtaat** ja **kuivat** kodintekstiilit ja vaatteet, kuten: pöytäliinat, lakanat, pyyhkeet, takit, housut ja paidat. Kierrätykseen tuotavat tekstiilit tulee pakata tiiviisti muovipussiin tai jätesäkkiin, jotta niiden kastuminen ja likaantuminen voidaan estää. Kierrätykseen ei kelpaa vaatteet tai tekstiilit, jotka ovat märkiä, likaisia tai homeisia. Edellä mainitut tekstiilit tulee toimittaa perinteisen sekajätteen joukkoon.

Rajoitukset poistotekstiilin keräykseen – Kaikkea ei voi kierrättää

Hygieniasyistä kierrätykseen kelpaamattomia tekstiilejä ovat:

- Sukat
- Alusvaatteet
- Sukkahousut
- Voimakkaasti haisevat tekstiilit
- Homeiset tekstiilit
- Öljyiset tekstiilit
- Märät tekstiilit
- Tuholaisen, kuten esimerkiksi luteiden saastuttamat tekstiilit

Ei siis ole ihan sama mitä tekstiilejä voidaan kierrättää.

Etsi korjauskelvoton vaate/kengät ja selvitä, mihin lähialueellasi voit viedä rikkinäiset tai käyttökelvottomat vaatteet ja muut tekstiilit.

VINKKEJÄ VAATEHUOLTOON

Kuinka hyvin tunnet pesumerikinnät?

Kun hoidat tekstiilejä hoito- ja pesuohjeiden mukaan, pidennät tekstiilien käyttöikää, säästät lompakkoa ja ympäristöä.

Peseminen kuitenkin kuluttaa vaatetta. Vaate kannattaa pestä vasta, kun se on likainen. Turha peseminen kuormittaa myös ympäristöä. Turhaa pesemistä voi välttää esim. tuulettamalla, harjaamalla ja poistamalla tahrat tuoreeltaan

 VESIPESU	 VALKAISU	 RUMPUKUIVAUS	 SILITYS	 KEMIALLINEN PESU
 Normaaliohjelma Varovainen ohjelma Normaaliohjelma Varovainen ohjelma Normaaliohjelma Varovainen ohjelma Varovainen ohjelma Erittäin varovainen ohjelma Vain käsinpesu sallittu, max. 40 °C Vesipesu kielletty	 Valkaisu sallittu Vain happivalkaisu sallittu Valkaisu kielletty	 Normaalirumpukuivaus, max. 80 °C. Varovainen rumpukuivaus, max. 60 °C. Rumpukuivaus kielletty	 Silitys enintään 200 °C Silitys enintään 150 °C Silitys enintään 110 °C Silitys kielletty	 Kemiallinen pesu tetrafluori-eteenillä Kemiallinen pesu hiilivedyllä Kemiallinen pesu kielletty Kemiallinen vesipesu eli emulsiopesu Kemiallinen vesipesu kielletty
<ul style="list-style-type: none"> • Noudata hoito-ohjetta. • Lajittele pyykki värin mukaan - pese vaaleat ja tummat vaatteet erikseen. • Lämpötilamerkintä pesusoihossa ilmaisee korkeimman sallitun pesulämpötilan. • Viiva (=palkei) hoito-ohjelman alla ilmaisee, että vaate tulee pestä ohjelmalla, jonka mekaaninen vaikutus on normaaliohjelman vaikutusta vähäisempi. Mekaanista vaikutusta vähentävät esim. vähäisempi kerralla pestävän pyykin määrä, suurempi vesimäärä ja kevyempi linkous. • Kemiallisen pesun kirjaimet hoito-ohjeessa ilmaisevat pesulalle mitä liuottimia ja mitä puhdistusmenetelmää kulloinkin voi käyttää. • Värin epätasaista kulumista pesussa vähennetään pesemällä voimakasväriset vaatteet nurin käännettynä. Tämä vähentää myös oleellisesti vaateen pinnan nypyttymistä. • Lisäksi on käytössä luonnollista kuivausta kuvaavia symboleja, esim. ja . Lisätietoa näistä merkinnöistä ohjeessa TSL 23-901, kohta 8. <p>(Tekstiilien hoito-ohjeiden ilmoittaminen Standardin SFS-EN ISO 3758 ja ohjeen TSL 23-901 pohjalta.)</p>				

Esimerkiksi Marttojen sivuilta saat hyvät ohjeet pyykinpesuun ja tahranpoistoon

Tutustu linkkeihin ja testaa taitojasi käytännössä

[Pese oikein | Martat](#)

[Tahranpoisto | Martat](#)

[Tekstiilitahrat | Martat](#)